

HE WHAKATAU, HE MATAPAKI, HE MAHERE

He Wētā

nā Tipene Watson

Amokura

He Whakatau

Me mātua pānui kia mārama rawa koe ki ngā whārangi 8–14 o tēnei pukapuka.

He whakarāpopoto

Pānuitia te whakarāpopoto ki te ākonga. I kite ngā tamariki i tētahi wētā. Ka pēhea rātou?

He kupu whakataki

Kia kaha ki te whakamahi i ngā wheako, me ngā mōhio o ngā ākonga. Kia hāngai tonu te whakatenatena, ki te whakauru i ngā ākonga katoa. Me whakatītina rawa te pūkenga tiro whakamua. Matapakihia ngā kupu hou me te āta whakamahi i te papa kupu me ngā whakaahua kei te uhi. Me whakamaumahara hoki te ākonga ki te pātai i a ia anō i te wā e pānui ana ia mai i te tīmatanga ki te mutunga o te pānui.

Matapakia te ingoa me te uhi o mua o te pukapuka. Matapakia ngā tikanga tūpato, nā, ka tūpono koe ki te wētā. Titiro ki te pikitia o te wētā. He aha tāu i kite ai? Matapakia te nohoanga o te wētā.

He Matapaki

Tirohia te pai o te pānui a te ākonga

I te wā o te matapaki me pānui te ākonga te katoa, tētahi wāhanga noa iho rānei, o te pukapuka ki a koe. Kātahi ka:

- whakanui, āta tātari, whakahau tika;
- titiro mēnā e tika ana, e pai ana hoki (mā te tatau i ngā hē), te rere o te reo;
- titiro mēnā e mārama ana mā te whai i tētahi o ngā huarahi e whai ake nei:
 - te pātai i ngā whakapuaki māramatanga me ētahi e tika ana, ā, whakaritea kia kōrero anō te ākonga i tētahi wāhanga o te pakiwaitara ki āna kupu ake;
 - te pātai mō tētahi āhuatanga o te pakiwaitara, arā, te kaupapa, te ritenga, ngā ariā mātua, te raupapatanga, ngā kiripuaki;
 - te whakatenatena i te ākonga ki te titiro ki mua, ki te matapai hoki, i te wā o te whakataki.

Whakaarohia he aha atu hei mahi mā te ākonga

Me whakahau te ākonga:

- ki te whakamahi anō i te pukapuka i te taha o te pūhiko kōrero, me te tūhinga kōrero.

- ki te whakaoti i tētahi o ngā hei mahi e pā ana ki te pukapuka;
- ki te whakaharatau kia eke te ākonga ki tētahi atu taumata.

He whakapuaki māramatanga

1. He aha te kaupapa o tēnei pukapuka?
2. He aha ngā tamariki i kī ai i te kupu “Ai!”?
3. I aha te wētā i tana kitenga i ngā tamariki?
4. Ki ōu whakaaro, he pai ngā wētā? He aha ai?
5. He aha ngā mea ka whakamataku i a koe? He aha ai?

Ngā whakautu ki ngā whakapuaki māramatanga

1. He kōrero mō ngā tamariki i te ohoreretanga kia kite i te wētā.
2. Nā te mea i kite rātou i te wētā.
3. I kī “Ai” hoki.
4. Ka rerekē ngā whakautu.
5. Ka rerekē ngā whakautu.

He Mahere – Hei Tautoko i te Reo

E whai ake nei ētahi huarahi hei mahinga ngātahi mā ngā ākonga. Tirohia ngā whārangi kei te Tirohanga Whānui mō ngā tino āhuatanga o te pukapuka nei.

Te pūtake

T He rapu mōhio mai i te tuhinga paki.

He whakatakinga ā-roto, he whakaharatau

I mua i te pānui pukapuka, pātaitia ngā pātai: Kua kite anō koe i te wētā? Kei whea? He aha te whakaaro o te wētā? Matapakia ngā momo kare ā-roto i whakaatuhia ai te ākonga. Tapahia he pikitia mai i ngā puka moheni, ā, whakaingoatia ngā momo kare ā-roto.

Kia oti i te ākonga te pukapuka, matapakia ngā mea huapai me ngā mea huakino ki te ākonga. Whakawhiti kōrero mō ia huapai, huakino o ngā mea i mātaku ai te ākonga.

Me tākaro kēmu: I kite au me ōku karu iti he kare ā-roto i tīmata mā te pū/reta m (mātaku).